

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évesre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

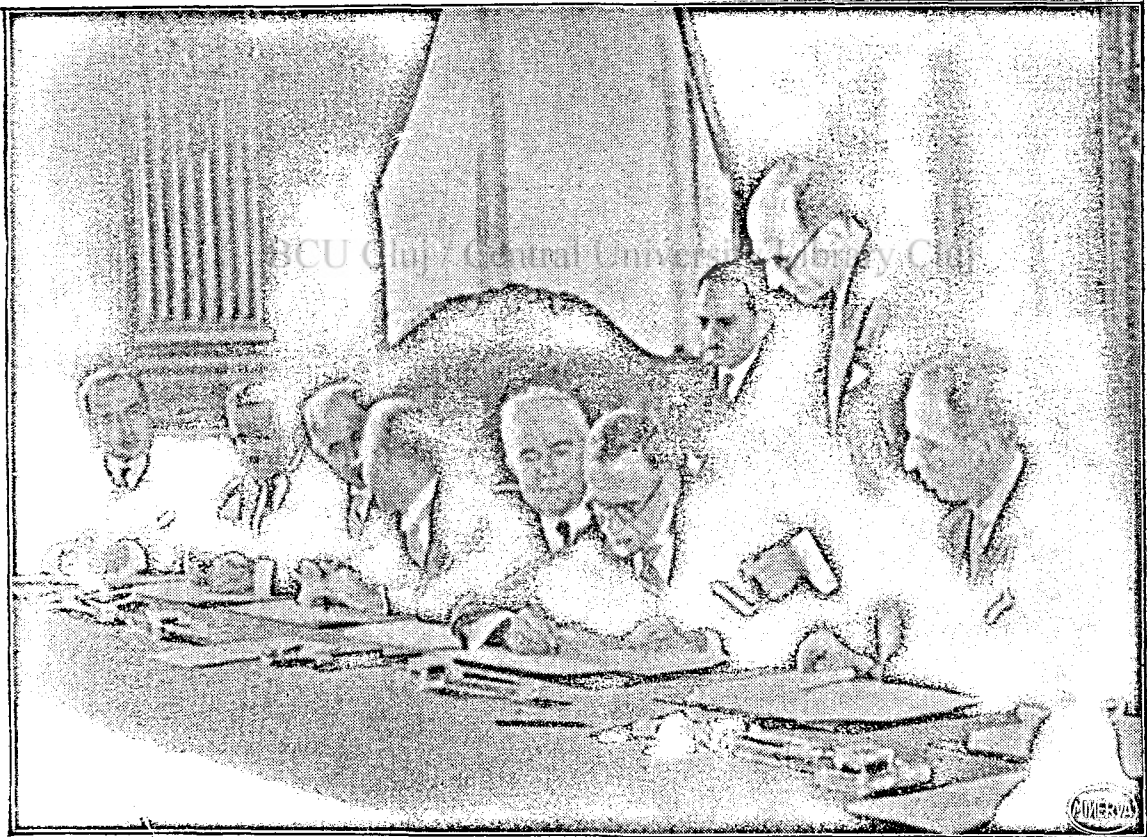
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Az arab ébredés.

Néhány nappal ezelőtt szerződést irtak alá Párisban, melyben a franciák elismerik Szíriának a függetlenségét. Ez a nagy darab föld a világháborúig a török birodalomnak volt része. A békeszerződések forma szerint állammá léptették

megelégedett a szuezi csatorna körüli területek megszállásával.

A két eseménynek jelentőségét az adja, hogy mindkét esetben *arab nyelvű* népességű országokról van szó. Az angolok és franciák en-

Szíria szabadságlevelének aláírása.

elő, a valóságban azonban a franciák uralma alá rendelték. A szerződés szerint, melyet most kötöttek, ez az uralom három év múlva megszűnik. Szíria csupán szövetséges lesz Franciaországnak.

A franciáknak ezt a váratlan elhatározását megelőzte az angolok hirtelen engedékenysége. Egyiptom nemzeti követeléseivel szemben Anglia nemcsak hogy elismerte ennek az ősi országnak politikai függetlenségét, hanem az angol katonaságot ki is vonta az országból, s

gedékenységét pedig az magyarázza, hogy azal az *arab nemzeti újjászületés* mozgalmának malma alól próbálják elvezetni a vizet.

Nem kicsiny dologról van szó.

Mind Ázsiában, mind Afrikában az országok egész sora van, melyeknek tiszta arab a lakossága. Ázsiában: Szíria, Irak, Libanon, Transzjordánia, Palesztina és Yemen, mely az arab félszigetet és magát Mekkát, a mohamedánok vallási központját jelenti. Afrikában: Egyiptom, Tripolisz, Algir, Tunisz és a két

Marokkó: a francia és a spanyol. Az angol és francia statisztika szerint ezeknek az országoknak 40 millió arab lakósa van. Maguk az arabok azonban 70 millióról beszélnék. Ha a középben van is az igazság, nagy tömegek mozognak itt. Hatalmas, nagymultú nép, mely hosszú tespedés után ébredni kezd és követeli a maga illő helyét a napos oldalon.

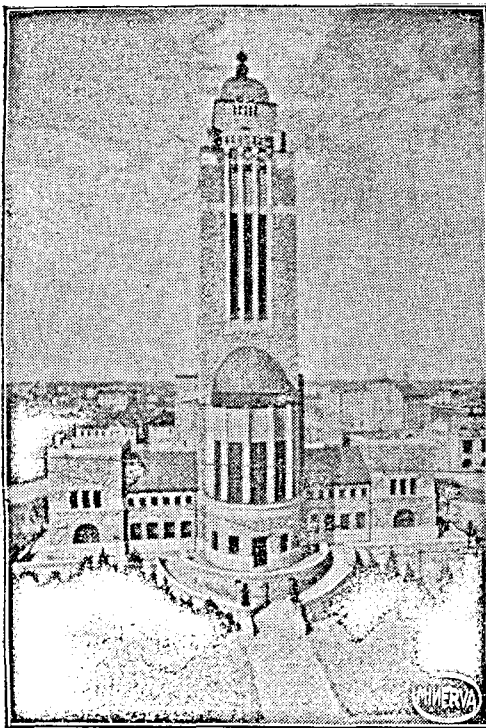
Nem szabad azt hinni, hogy műveletlen, elmaradt néppel állunk szemben, mert oly keveset hallunk az arabokról. Nemcsak az ősi arab műveltségre kell gondolnunk, mely kiváló tudósokat, nagy költőket, híres orvosokat adott az emberiségnek már a középkor korai kezdetén. Ezek az arab írók sokat tudnak az ősmagyarok életéről és történelmi szerepéről is. Az arabok ma is eleven szellemi életet élnek, melynek Kairó, Egyiptom milliós fővárosa a középpontja. Az itteni egyetemre jönnek el tanulni a legtávolabbi arab országok fiai és innen izzó arab nemzeti érzéssel térnek vissza hazájukba. Az itteni lapokat az egész arab nyelvterületen olvassák, mert ennek a sokféle arab országnak nyelve csodálatosan egységes. Nyelvjárások alig zavarják ezt az egységet. Annál nagyobb tüzzel kovácsolja azonban azt, minél szilárdabbá Kairó lüktető szellemi élete, melyet legújabbban a kairói arab rádióadó-állomás sugároz szét az egész arab világba.

Ezt a nagy ősi népet most lázas nemzeti mozgalmak rázzák és ösztönzik cselekedetre. A mozgalmak gyors és erőteljes kifejlődésében nagy szerepe volt azoknak a jelszavaknak, melyek alatt a világháború győzelme megszületett: főleg annak a jelszónak, mely önrendelkezést követelt minden nemzetnek.

Az arab mozgalom Egyiptomban, hol *wafd*-nak hívják, már győzedelmeskedett. Hasonlóképpen Szíriában. A francia Észak-Afrikában *destur* a neve: ott teljes önkormányzatot és egyenlőséget követel. A francia *L'Illustration* című nagy francia folyóirat tanúsága szerint tagjainak száma az utóbbi években 4000 lélekről közel 300.000 főnyi tömegré növekedett. Néhány tanult ember rajongásából a tömegek hitvé lett. Ahogyan ez más népek életében is történik. Palesztinában ugyanez a mozgalom tüzel a zsidók bevándorlása ellen és követeli, hogy a föld azoké maradjon, akik azt ezer évvel régebben művelik.

A Földközi-tenger körül, mely már annyi kulturának ringatta bölesőjét, új világhatalom van megszületőben, mely előbb-utóbb beleszól az események folyásába. Beleszól már ma is, amikor még csak az idő méhében növekedik, éppen úgy, mintahogyan az emberi magzat is megszületése előtt jelentkezik és zavarokat okoz a testben, melyben fogant.

A rend és jóllét országa.

Finn templom.

Közelebbről egy nemzetközi tárgyaláson Finnországot a rend és jóllét országának nevezték. Vérrokonaink meg is érdemlik a nagy megbecsülést, mert országukban nemcsak külső rend és béke van, hanem gazdasági jóllét is. Ez

annál tiszteletreméltóbb dolog, mert Finnországnak nincs termékeny földje és éghajlatával is sok küzdelmet kell folytatnia. Az ország lét alapja a sok erdőség, amelynek fáját óriási mennyiségben szállítják Angliába és Németországba. Hatalmas papírgyárai szintén az erdősegeket dolgozzák fel. Állattenyésztése elsőrangú, vaját, turóját csemegeként vásárolják a nyugati országok. Finn testvéreink méltó élvezői az anyagi jóllétnek, mert a művelődésre is rengeteget áldoznak. Építészetükben új formákat fejlesztettek ki, képünk egyik híres templomjukat ábrázolja. Országgyűlésük elnökének, Kivimakynak a külseje nagyon magyaros benyomást tesz, amint azt képünk is mutatja.

Kivimaky.

A kisebbségi élet parancsa.

A közigazgatási választások falvaink népeire is nagy felelősséget rónak. Fontos anyagi és erkölcsi érdekeikről, munkájuk eredményéről, nyugalmuk békéjéről, életük folyásáról kell jó időre döntenünk.

Vajjon kellő megfontolással, a falu javára tehetjük-e végre az előjáróságok megválasztását?

A kérdést aggodalommal vetjük föl. Minden választásnál vannak pártoskodások, voltak régi időkben is. De most aggódnunk kell a választások kimeneteléért. Most ugyanis falvainkat nagyon szétzilálták, lelkiileg kiforgatták valójukból a pártok izgatása. Nemcsak a Magyar Pártnak vannak szervei és kötelei a magyar falukon, amint azt nemzeti becsületünk kívánná, hanem a román pártok is igen sok helyen megszervezték a maguk kisebb-nagyobb táborát. Az általános választásoknál is fájdalmasan érezteti hatását a román pártok megosztó munkája: annál gyászosabb dolgok lesznek, ha a közigazgatási választásoknál egymás ellen fordítja és uszítja azokat, akiknek egy uton, a kisebbségi összefogás és védekezés útján kellene haladniuk.

A közelmúlt évek eseményei falvaink életében elég szomorú példát szolgáltatnak arról, hogy a román pártok teremtményei,

zsoldosai, mennyi bajt, kárt, szegényt hozhatnak falusfeleinkre. Ezekből kerülnek ki a magyar iskolák ellenségei, a magyar egyházi és társadalmi élet gáncsvetői, ártatlan emberek besugói és meghurcolói. Mert aki kilép a maga fajának és nemzetének közösségéből, az nem állhat meg középuton, annak az egyensúly elvesztésével mind alább és alább kell csuszni a lejtőn. Ezért vagyunk tele aggodalommal a közigazgatási választások idején is: nem szakadnak-e ki egyesek vagy egész csoportok a magyar közösség kebeléből?

A Magyar Párt azokon a helyeken, amelyek az egész magyarságnak példát mutathatnak, önálló listával veszi fel a választási küzdelmet. Ott, ahol ez nem lehetséges, olyan megegyezéseket igyekszik kötni, amely megbízható, lelkiismeretes embereket állít a falu élére.

Az ilyen próbáknak mindenesetre az összetartás és népi egység jegyében kellene lefolyniuk. Ez a kisebbségi élet parancsa. Amint mostani lapunkban is szó esik róla: Csehszlovákiában még a szociálisták is visszatértek a magyar egységhez, mert nem láttak más utat és módot érdekeik megvédésére.

Nekünk is követelnünk kell a kisebbségi élet parancsát.

Külföld.

A Népszövetség új utjai. Az angol külügyminiszter nagyon fontos beszédet mondott a Népszövetség közgyűlésén a népszövetségi alapokmány módosításának kérdésével kapcsolatban. — Mint már több alkalommal megemlékeztem, néhány állam szükségesnek tartja ezt a változtatást, egyrészt, hogy könnyebbé tegye a népszövetségnek a végrehajtását azáltal, hogy minél jobban biztosítsa, másrészt, hogy könnyebbé tegye a Népszövetségnek ma még igen nehéz és éppen ezért sok esetben hatástalan eljárásait.

Anglia és az amerikai államok nagyobb része hajlandó volna egy alapokmány megfelelő megváltoztatására, de egyes államok, különösen a világháború nyertes államainak egy része, ellene van minden változtatásnak, mert attól tart, hogy egy ilyen változtatásnak kihatása lenne a békeszerződések rendelkezéseire. Ilyen ellentétek mellett ebben a tekintetben sem lehet eredményes munkát várni a Népszövetségtől és ez semmiképpen sem volna alkalmas a Népszövetség tekintélyének emelésére. Ezt az ellentétet kívánná megszüntetni Edén angol külügyminiszter azáltal, hogy az érdekes és eredeti tervével

meg kell választani a két kérdést és mindeniket külön-külön kell tárgyalni. Vagyis külön a Népszövetség alapokmánya megváltoztatásának és annak idején, amikor erre sor kerülhet, külön a békeszerződések kérdését.

A terv általában tetszésre talált; de, hogy mikor kerül tárgyalásra, azt ma még nem lehet tudni. Az alapokmány megváltoztatásának kérdésében folyó tárgyaláson különben a kisan-tant ellenezte. Magyarország megbizottja pedig szükségesnek mondta a változtatást.

A francia frank értékesökken-tése. Három hónapi, legteljesebb titokban tartott tárgyalás után a

angol, az amerikai s a francia kormány közös nyilatkozatot adtak ki arról, hogy a francia frank értékét 30%-kal csökkentik, viszont a megnevezett három állam pénzének viszonya egymáshoz ezután állandóan azonos marad. Ez a megállapodás kétségtelenül fog némi kárt okozni a francia tőkéseknek, de ez a kár csak átmeneti lesz, mert a pénz olcsóbbá váltából származó nagyobb kivitel rövid idő alatt ki fogja egyenlíteni ezt a veszteséget. Ezenkívül a három államnak a föld fele részére kiterjedő területén így bekövetkezett szilárdsága a pénznek feltétlenül megnyugtató lesz a világ többi részének gazdasági életére is, annyival inkább, mert a külkereskedelem mostani nehézségeinek nagy része a pénzérték hullámozásának megszüntével elfognak maradni. A megállapodásnak mégis meg lett az a következménye, hogy Svájc és Hollandia szintén letért az aranyváltutáról s ezzel hozzájárult a pénz értékének megszilárdításához.

Román pénzügyi körök szerint az ismertetett megállapodás nem fogja rontani a lej értékét.

Ömlik a spanyol vér. A felkelő nemzeti csapatok a múlt hét óta elfoglalták Toledo városát s ezzel felszabadították az Alkazár hősi védőit és azokat a polgárokat, akik hetek óta a vár pincéiben meghúzódva várták a harc kimenetelét. Az Alkazár védői csatlakoztak a nemzeti es-

patokhoz s velük együtt a viszonzó kormánycsapatok üldözésére indultak.

A nemzeti csapatok most már délről is, északról is egyre jobban közelednek az ország fővárosához, Madridhoz. A kormány helyzete egyre nehezebbé válik, nemcsak a felkelők, hirei, hanem a kommunista jelentések szerint is.

Az Alkazár felmentése különben világszerte nagy örömet keltett s Hitler külön is üdvözölte a vár védőit.

A felvidéki munkáspárt csatlakozik a már a nyár folyamán egyesült polgári pártokhoz, azzal a megokolással, hogy a magyar kisebbség érdekeit csakis egységes fellépéssel lehet biztosítani Csehországban. Ennek a határozatnak a jelentősége igen nagy, mert most már a kommunistákon kívül egy táborban van az egész felvidéki kisebbség.

Abesszinia sorsa. A Népszövetség ama döntése, hogy az abesszin megbizottakat nem zárja ki, nem vonta maga után azt, amit sokan vártak tőle, vagyis Olaszország kilépését a Népszövetségből. Mussolininak ugyanis az a véleménye, hogy ez a határozat a helyzeten nem változtat, Olaszországnak van ideje várni s ezért nincs oka kilépésével nagyobb zavart okozni a nemzetközi életben.

Ha igaznak bizonyul, igen nagy jelentőségű az abesszin császár ama ajánlata, hogy hajlandó elismerni az olasz hódítást, ha Abesszinia nyugati része megmaradhat az ő uralma alatt. Nem hihető azonban, hogy Olaszország ilyen megoldást elfogadjon, mert egy önálló abesszin állam szomszédsága állandó zavart és nyugtalanságot jelentene. Ezért a Népszövetség sem fogja ezt a javaslatot tárgyalni.

A magyar-cseh viszony. Hodzsa cseh miniszterelnök a nemzetközi sajtószövetség prágai gyűlésén nagy jelentőségű nyilatkozatot tett. A nyilatkozat szerint a dunai helyzetből eltűnt a hírhedt „puskaporos hordó” és jó jelek mutatkoznak. Ilyen jel a magyar külügyminiszternek az a nyilatkozata is, amely szerint Magyarország és Csehország között a gazdasági forgalom akadályai megszűnteknek tekinthetők. Hodzsa szükségesnek tartaná, hogy a közép-európai államok között az angol-amerikai-francia megállapodáshoz hasonló pénzügyi megegyezés köttessék.

A palesztinai helyzet. A nagyszabású angol katonaszállításoknak már mutatkozik a hatása Palesztinában. A felkelés csendesedett s az önálló arab államok főnökei együttes felszólítást intéztek a palesztinai arabokhoz a béke helyreállítására. Ennek a felszólításnak bizonyosan meg lesz a kellő eredménye.

„Elszarnói berendezést

keresek megvételre **MÓZES M. STR.**
Str. Gheorghe Berliu No. 14 Lebnél.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a,

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide adni

Az áldott falusi kupa.

Otthon még a kupa járja és kupával gyűjtik össze a pásztorbért, kupával adják a földesnek a lisztet, azzal meritik a gabonát a zsákba, ha malomba készülnek. Hej, a kupa vága szerszám! különösen, ha szerető kézben brog. Olyan, mint az urvacsorakehely, amelyből a Jézus vérének jegyét isszuk. Lehet fából, fából, mindegy, csak hogy a hűség és a hit megáldatában álljon.

Nekünk is otthon van kupánk, sokat járt kezemben, sokszor hintettem belőle magot a majorságnak, vetéskor tudom mindig a zsák oldalán állott, magunkkal vittük. Sokszor eladtam én is ki egy-egy kupa liszttel, kapunk előtt elhaladó énekes kéregetőnek tarisznyájába önteni, a tartalmát. Ismerem a kupa karátjait is, a vékát és a rostát. Mindenikkel találkozottam. Gyermekkoromban ott éltem a városágukban. Jó pajtások voltunk. Nekem, hűségem volt rájuk, nekik pedig énreám. Egymásra voltunk utalva.

Nagyobb diákkoromban hozzászóltam városon a literhez, a kilóhoz s a kupa a szememben ósdi dolognak tűnt fel. Emlékszem, hogy mondtam is édesanyámnak, hogy kiment már a divatból a kupa, csak versenyeken használják, liter-világ van. Emlékszem, hogy az élelytartón egyszer csak megjelent egy fénylő mintest, amelynek az oldalán egy arab egyes szám és egy írott „1“ betű volt s azután tejet, gabonát azzal mérték. A kupa pedig a legelső szögére került, akasztója megrozsdázott s a kis hugom a nevét és célját is elfelejtette, mert egyszer fejébe tette és futkározott vele a tereken az udvaron s kiabálta: „Uj kalap, uj kalap, angyal hozta“.

S nemcsak én mellőztem és töröltem ki a kupa fogalmát, képét lelkemből, hanem a város is ellenük támadt és száműzte őket. A város fölöslegessé vállik, ami nélkül meg lehetett volna az elvetjük. Így változtattunk a ruhánkat, a házon, pénzen, baráton, örömeinken, esztendőnkön.

A kupa meghalt

De aztán föltámadott. Mint a Krisztus. „Elvettettett romlandóságban, feltámadott romolhatatlanságban“. Megüresedett a helye emlékezetünkben, de most már visszatért köztünk diadalmasan. „Angyal hozta.“ Betört vele az életünkbe és visszaadta őt nekünk. A Mezőségen, Panet-on, elindultak vele házról-házra a szent eklézsia egyházziai. A hátukon zsák volt, mintha vetni indultak volna, pedig nemrég ömlött ki a piros patak a bugó masinából. És valóban vetettek az eklézsia kiküldöttjei. Az első szemeket hintették ők is. De nem a földbe s nem a falra hányták a magot, hanem a szívekbe. A kupaként összegyűlt buza adományok értéke 2500 lej, amit a Matei-i, Constanca-i, Ardud-i és Braila-i egyházközségek között osztottak el a jó pásztor és a hívő hívek.

Nem sokat vártak, mert tudják, hogy aki korán vet, az korán arat, ismerik az ígét: aki nem vet, nem arat. Vetettek az örökélet mezejébe, Isten szántóföldjére, ahol sem a jég, sem a vihar, sem a tűz el nem pusztítja soha.

Uj csoda történt. Nem érzitek, hogy a mezőségi falu üzeneteivel nálatok is megjelent az angyal s mellettetek állva mondja: vegyétek a kezetekbe a csodatevő kupát s meritsetek egyszer a szuszékból a regáti szegény egyházak javára gabonátokból! Igaz, hogy nem arattunk, kötöttünk, kalangyáltunk veletek együtt, pedig be szeretttük volna! Mert mi is értünk hozzá. De mi más rendet vágtunk.

Ezelőtt, amikor nagy iskolákat akartak építeni, elindultak a diákok faluról-falura s addig gyűjtötték a kupa gabonákat, amíg azokból kollégiumokat emeltek. Ti csak egy-egy kupa buzát adtok s nekünk itt a Regát városaiban abból templom és iskola épül, amelyben az Istennek lesz hajléka és nekünk menedékünk.

(Braila.)

Hegyi Mózes,
református lelkész.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Belpolitikai hírek

Minisztertanács foglalkozott a frank leértékelésével. Lapunk külföldi rovatában közöltük, hogy a francia kormány a frank értékét csökkentette és hogy ezzel kapcsolatban a világ pénzpiacán több helyen zavarok keletkeztek. Nálunk az ugynevezett fekete tőzsdéseket érte nagy kár. Így például a svájci frank egyik napról a másikra 50 lejről 40 lejre esett le. A kormány minisztertanácsán foglalkozott a frank leértékelése következtében előállott helyzettel. A minisztertanács az a vélemény alakult ki, hogy Románia csatlakozik a világ pénzügyi rendjének helyreállítására irányuló mozgalomhoz, azonban a lej értékét nem fogja megváltoztatni. A lej értékének megváltoztatása ugyanis teljesen felesleges és abból nagy károk származnának. A Nemzeti Bank a külföldi pénznemek közül csak a német márkát vásárolja, mert a németek nem csökkentették a német márka értékét. A Nemzeti Bank így akarja biztosítani, hogy külföldi viszonylatban veszteség nélkül fizethessen az állandó értékén tartott német márkával.

Megértő hangok a kisebbségek felé. A liberális párt vezére, Bratianu Dinu Cernautiban pártgyűlésen vett részt. A gyűlésen a kisebbségekkel szemben több megértő nyilatkozat hangzott el.

Bratianu Dinu nagy beszédet tartott a gyűlésen. A kisebbségekkel kapcsolatban hangzott, hogy a szélsőséges áramlatokat meg kell fékezni. Majd a következőket mondotta:

— Romániának nincsenek

ujabb területi igényei, békében akar élni mindenkivel. Még egykori ellenségeivel is. De tudnia kell mindenkinek, hogy Románia a béke olajága mellett kardot is tart a kezében! Azt szeretnők, hogy országunkban mindenki jól érezze magát. Akár román, akár kisebbségi, kösse érdekeit, ha nem is nemzeti, de legalább anyagi alapon az ország érdekeihez és lássa be, hogy nálunk jobban lehet élni, mint más országokban. A vezetőnép mi vagyunk, de mellettünk másoknak is boldogulniok kell!

Tatarescu sürgeti a belső erőök összefogását. Nagy közönség részvétele mellett leplezték le Márzescu György, volt igazságügyminiszter szobrát Jassiban. A leleplezésen az ünnepi beszédet Tatarescu miniszterelnök tartotta. A miniszterelnök a belső ellentétek megszüntetésének szükségességét hangsúlyozta. Beszédéből a következőket emeljük ki:

„Az óra, amit most élünk, egységet és testvériséget követel. A határokon túl növekszik a nyugtalanság, sokasodnak a fenyegetőzések és mindenütt a népek között új leszámolás jelei mutatkoznak. Ujból nehéz helyzet elé nézünk. De, hogy szembenézhessünk a nehéz időkkel, most, amíg idő van erre, meg kell fékeznünk a nép lelkét mérgező indulatokat és össze kell törnünk a gyűlölet és széthúzás fegyvereit.“

Önálló listával vesz részt a Magyar Párt a Cluj-i községi választáson. Az Országos Magyar Párt Cluj városi tagozata dr. Vékás Lajos elnöke alatt népes intézőbizottsági gyűlést tartott. Az Intéző Bizottsági gyűlésen kimondták, hogy a Magyar Párt a községi választáson

önálló listával vesz részt és egyik párttal sem köt választási egyezséget. Az intéző bizottság összeállította a jelöltek listáját. Első helyen Balázs István főkdész gazdát jelölték. Az Intéző Bizottság ezzel a ténykedésével kifejezésre juttatta, hogy a magyarság fennmaradásának legbiztosabb oszlopait a földművesek körében kell keresnünk.

Mihalache teljhatalmat kapott. A román nemzeti párt végrehajtó bizottsági ülésén Maniu nem engedett merev álláspontjából. A végrehajtó bizottság így az elnökség kérdésében végérvényesen nem tudott dönteni. Minthogy Mihalache eddig is az egész párt tulajdonképpen elnöke volt, mert Maniu lemondott az elnökségről, Mihalache pártelnököt teljhatalommal ruházták fel az ülésen.

Mikor távozik - a kormány? Tatarescu miniszterelnök az újságírók kérdésére, hogy a jelenlegi kormány meddig marad a helyén, a következő érdekes választ adta:

— Megigérttem, hogy hat hónappal előzőleg bejelentem kormányom távozását. Augusztus hónapban közöltem, hogy megkezdettük a kormányzás utolsó szakaszát. Hogy ez a szakasz meddig tart, nem tudom — fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök.

Iamandi miniszter egyébként nyilatkozatban jelentette ki, hogy a jelenlegi törvényhozás 1938 január 10-én fejeződik be. Ekkor telik le a törvényhozási szervek összehívásától számlított négy esztendő.

JITREKÖ

FELHÍVÁS AJÁNDÉKBUZA- NYERTESEINKHEZI

A Konopi-féle ajándék-
buza kisorsolásának eredményét
lapunk előző számában közöl-
tük. Felhívjuk a nyertesek fig-
yelmét, hogy utasításunkat be-
tartva, közölgék sürgősen Ko-
nopi Kálmán földbirtokossal
Odvos, p. u. Conop, jud. Arad,
hogy milyen címre és melyik
vasuti állomásra adja fel a ne-
mesített buzát? Ha valaki felhi-
vásunkat figyelmen kívül hagy-
ja, nem fogja idejében megkapni
az ajándék buzát és nem vet-
heti el.

Nagyon sokan fordulnak elő-
fizetőink közül hozzánk, hogy
számukra Konopi Kálmán-féle
nemesített buzát rendeljünk. Kö-
zöljük olvasóinkkal, hogy akik
nemesített buzát akarnak vásá-
rolni, forduljanak közvetlenül
Konopi Kálmánhoz a fent közölt
címen.

Száz lejnél kisebb értékű
számlákra nem kell repülőbé-
lyeg! A pénzügyminiszter egy
régebbi rendeletét újból meg-
erősítette. Eszerint a száz lejnél
kisebb összegű fizetési jegyzé-
kek, számlák és nyugták után
nem kell számlaadót fizetni és
repülő bélyeget sem kell az ilyen
számlákra ragasztani.

Szentek szobrai távolították
el a Satumare-i székesegyház-
ról. Satumare-n fiatal emberek-
ből álló csoport a székesegyház
homlokzatába elhelyezett Szent
László és Szent István szobrokat

A fiatal emberek a
szobrokat egy lovas szekeren
magukkal vitték és a helyszínen
egy „vizontlátásra az égben”
feliratu cédulát hagytak.

Havazott Közép-Európa több
országában. A hidegre fordult
időjárás következtében Közép-
Európa több országában nem-
csak a magasabb hegyeken, ha-
nem a sík területeken is hava-
zott. Nagyobb havazások vol-
tak Jugoszláviában, és Ma-
gyarországon. Egyik napon a
Budapest környéki hegyeken
havas-eső esett.

Magyar jegyzők áthelyezése.
Az Odorheiu-i megye főnök 12
magyar jegyzőt és 3 román
jegyzőt, akiknek magyar fele-
ségük van, rendelkezési állo-
mányba helyezett. A megyefő-
nök kijelentette, hogy a jegy-
zőket nem bocsátják el a szol-
gálatból, hanem ókirályságbeli
jegyzőségekhez helyezik át.
Odorheiu megyében most már
csak két magyar jegyző maradt
szolgálatban.

Püspöki látogatás Huedin
környékén. Vásárhelyi János,
református püspök megválasz-
tása óta nagyon sok egyházköz-
séget meglátogatott. Közelebbről
Huedin vidékén Almasul-
Mare községben jelent meg és
mondott gyönyörű beszédet. Be-
szédében kifejtette, hogy ko-
runk egyik legveszedelmesebb
eszmeáramlata az anyagiasság.
Ez az áramlat megmételtyezi a
lelkeket és ezért fel kell venni
ellene a harcot. Vásárhelyi
püspök beszédében kitért a csa-
ládi élet kérdéseire és kifejtette,
hogy az egyháznak mindent meg-
kell tennie a családi élet meg-
újításának érdekében.

Ellenőrző uton van a katolikus
főtanfelügyelő. Dr. Boga Alajos,
kanonok, a római katolikus
Státus főtanfelügyelője Mercu-
rea-Ciuc-ba érkezett, hogy a
megyei iskolákat meglátogassa.
Látogatásai során az összes Ciuc-
megyei római katolikus iskolá-
kat megvizsgálja és tapasztala-

tairól jelentést tesz a Státusnak,
hogy az egyházi főhatóság az
összes sérelmes ügyekben pa-
naszt emeljen a minisztériumhoz.

Panasz a tanító ellen. A Trei-
scaune-megyei Moacsa köz-
ségből több szülő panaszra
ment a tanfelügyelőséghez és
kérték a tanfelügyelőt, hogy
Oprescu Petre iskolaigazgató
ellen indítson vizsgálatot, mert
a gyermekeket nagyon durván
veri. A tanfelügyelő megígérte
a sérelem orvoslását.

Szökött fegyencek tartják re-
tegésben Covasna környékét. A
Sfântu-Gheorghe-i fogházból két
rab megszökött. A szökevények-
hez munkanélküli csavargók
csatlakoztak és bevették magu-
kat a Covasna körüli erdőségek-
be. A rablóbanda több községben
hajtott végre rablásokat.

Méregkeverő orvos. Gavriila
Butica, dúsgazdag București-i
háztulajdonos unokája Sergiu
Maior orvossal összejátssza,
nagyapját megmérgezte. A bü-
nösöket letartóztatták.

Dollárhamisítókat lepleztek le.
București-ben megállapították,
hogy Románia területén jól szer-
vezett dollárhamisító banda mű-
ködik. A nyomozás szálai több
városba vezettek, főképpen pe-
dig Timișoará-ra. Hir szerint a
dollárokat külföldön hamisítot-
ták és csempészéssel juttatták
az országba.

Agrárreform lesz Lengyelor-
szágban. A lengyel kormány el-
határozta, hogy a nagybirtokok
egy részéből kisbirtokokat fog
alakítani. Összesen félmillió hold
területet osztanak fel.

Jobban van Titulescu. Titu-
lescu volt külügyminiszter be-
tegségéből felépült. Titulescut
az orvosok tudománya és lel-
kiismeretes ápolása mentette
meg a halálos bajtól.

Tanítók figyelmébe!

Ismételten felhívjuk a figyelmet a Minerva Rt. kiadásában megjelent magyar és román nyelvű elemi iskolai modern rajztanításhoz szükséges, módszeresen illusztrált *Rajzfüzetekre és Vezérfonalra*.

Ugy a Vezérfonal, mint a rajzfüzeteket Kovácsy Pál rajztanár készítette, aki 20 év óta csupán a speciális rajztanítás szolgálatában áll. Legújabb munkáiban a hosszú és eredményes rajztanítási évek teljesen kipróbált tapasztalata van feldolgozva az országos tanterv figyelembevételével az I-IV. elemi osztályok részére.

A román részt Kovácsy Pál rajztanár, Gázdac Mihail tanár és Otel Teodor iskolai igazgató közreműködésével állította össze. Ugy a rajzfüzetek, mint a vezérfonal a közoktatásügyi minisztérium által engedélyezve vannak.

Ugyanezen szerzőktől megjelentek az elemi iskolák II., III., IV. osztálya részére készített és a gyakorlatban kitűnően bevált *Földrajzfüzetek* is.

Az I. és II. o. rajzfüzetek ára 4 Lei, a III. és IV. oszt. rajzfüzetek ára 5 Lei, a földrajzfüzetek ára 8 Lei.

E hozzápótló és a gyakorlatban kitűnően bevált füzetek kaphatók minden könyvkereskedésben és a kiadónál: Minerva Rt. Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Nem engedte a legelőre az iskolai igazgató a marhákat. Madaras, Cinc-megyei községben példátlanul álló eset történt. A község lakossága a reggeli órákban nyolcszáz darab marhát hajtott ki a legelőre. A faluvégén fegyveres csendőrök akadályozták meg, hogy az állatok a legelőre juthassanak. A csendőrök Poprea Leonte igazgató-tanító parancsára visszaterelték a csordát a faluba. Poprea kijelentette, hogy ad-
díg nem engedi az állatokat a

legelőre, amíg a gazdák az épülő állami iskolához kirótt közmunkát nem végzik el. A lakosság panasszal fordult a Magyar Párt-hoz és dr. Pál Gábor, magyar képviselő útján megtette a szükséges lépéseket a sérelem orvoslására.

Gróf Béla halála. Dr. Gróf Béla, gazdasági akadémiai tanár a Magyar Nép gazdasági rovatába sok hasznos cikket írt. Szakeikünkben sokszor hivatkoztunk tudományos munkásságának eredményeire. Gróf Béla különösen a természet növények növényi és állati kártevőivel foglalkozott tudományosan. A kiváló kutató kidőlt a harevonalból, 53 éves korában Magyaróváron meghalt. Dr. Gróf Béla pályáját a Cluj-i Gazdasági Akadémián kezdette meg és ezért itt is sok barátja és ismerőse gyászolja.

Nem jó sok szilvágombócot enni. Péterfia Károly, Erneu-i gazdálkodó szilvágombócot evett ebédre. Kedvenc eledeléből 72 darabot fogyasztott el. Ebéd után rosszul érezte magát és lefeküdt. Halva találtak rá. Az orvos megállapította, hogy közel három kilónyi szilvágombócot evett meg és szívshűdés ölte meg.

Jegyesek szerencsése. A Mureş megyei Gazdasági Kamara állatkiállításával kapcsolatban sorsolást rendeztek. Egy 6500 lej értékű tinót egy Galateni fiatalember és menyasszonya nyerték meg. A fiatalok a sorsjegy vásárlásakor nevüket a sorsjegyre írták és egy szívet rajzoltak rá. Mindonki ennek tulajdonítja szerencséjüket.

Megölte a gazdát a kocsirúd. Satu-Mare közelében a Botiz-i úton - halálos szerencsétlenség történt. Dragus János, Botiz-i gazdálkodó kétlovas szekeren

haladt hazafelé. A lovak megállatok és Dragus leszállott, hogy a lovakat zablájuktól fogva megindítsa. Az egyik ló megrántotta a szekeret, a rúd Dragus gyomrába fúródott és megölte.

Bűnös asszony halála. Ferencz Imréné, Sancreaien-i lakos gyanus körülmények között megbetegedett és meghalt. A nyomozás során megállapították, hogy a szerencsétlen asszony tiltott műtét következtében pusztult el. A bűnöst, aki a magzatelhajtást végezte, a csendőrség nyomozza.

Halált okozott a döglött tyúk husa. A Satu-Mare megyei Petini község közelében Farkas Zsuzsánna cigányasszony döglött tyúkot talált az úton. A tyúkot hazavitte, megsütötte és megette. Hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Megállapították, hogy a döglött tyúk teljesen meg volt romolva és ezért halálos mérget tartalmazott.

Allamellenes izgatás vádját emelték egy római katolikus segédlelkész ellen. Hadnagy János, Joseni-i római katolikus segédlelkész ellen államellenes izgatás vádját emelték. Azzal vádolják, hogy ezelőtt 30 évvel Magyarországon készült katekizmust és képes abécét használt a katolikus iskolában.

Atlas hercegének rejtélye. Marokkó rejtélyes hercegéről szól az az izgalmasan érdekes regény, amelyet a *Déliab* színházi képeslap közöl. Remek képes rádióműsorokat, egyfelvonasos szindarabot, novellákat, színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovatot, pompás pletykákat és közel száz rézkareszerű mélynyomású képet talál az olvasó a 190 oldalas Délibáb-ban.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Utazás a búzavetőmagtól a mindennapi kenyérig.

— Konopi Kálmán cikksorozata a Magyar Nép olvasói számára. —

Miket láttam az M.-falvi gazdakörben?

A magtár ajtaja közelében egy különös készülék állott. Egy nagyobbacska láda, amelynek két szemközti sarkán egy tengely ment át és annál fogva volt egy állványra szerelve. Egyik szabad sarka le volt csapva és kihuzható kis bádoggal volt rászerezve. Az állvány tetején egy fatölcsér volt a láda felett.

— Sokan használják ezt a porcsávázó bóbort? — kérdeztem.

— Tavaly csináltattuk és a gazdák használták is. A tiszteletes úr is beporozta vele a magját. Olyankor feliratkoznak a körben és sort kapnak, hogy egymásnak ne legyenek útjában. Előbb kiszemelelik jól a magot a szelelővel, aztán kitriőrözik és amikor tiszta a mag, akkor porozzák bé. A Hangya boltban lehet is kapni a porozó szert. A porozódobot itt a magtár előtt állítjuk fel, hogy ne legyen kellemetlen a munka a zárt hely miatt.

— Ezt a magtárt meg akarjuk nagyítani — szölt az elnök, miután az ajtót bezárta. Az emberek szeretnék, ha aratás után a szövethozó nagyobb kölcsönöket tudna nekik adni, hogy ne kelljen az új termést szorultságból mindjárt augusztus—szeptemberben eladni, amikor az ára rendesen a legalacsonyabb. A szövethozó ezt meg is tenné, de azt kívánja, hogy a termés, amire kölcsönt ad, le legyen véve a mi magtárunkba és mi szavatoljunk érte, hogy a gazdája nem adja el, amíg a kölcsönt vissza nem fizette. És ha meglesz a társasabb helyünk, akkor talán módunkban lesz egy olyan nagy gabonatisztító gépet is beállítani, ami nemcsak a vetőmagot, de a község egész gabonáját egy munkával megszeleli, kitriőrözi, osztályozza és kitriőrözi. A megyei mezőgazdasági kamara igazgatójával beszélünk is már erről és ő azt mondta, hogy talán a kamara is támogatni fog pénzsegéllyel egy kölcsönrel. Mert akkor az egész kör-

nyék idejéig majd hozzánk gabonát tisztítani. Egy ilyen gép 80—100 mázsát is megtisztít naponta. Ha csak három százalék vadmot is veszünk és két hónap alatt megtisztítunk évente 50 vagon gabonát, egy pár év alatt kifizeti magát a gép.

A magtár után egy nagyobbacska jégverem következett.

— Ezt nem csak a tejszövetkezet miatt építettük. A Hangya mindig tart egyet-mást a jégen. A mézárós is állandóan használja. A gazdák is igénybe veszik néha. Amikor kényszervágás van. Vagy betegség esetén. Ezt is egy olyan újabb rendszerű épülettel kellene helyettesíteni, amelyikben egy tágas hűtőkamara van, ahova mindent könnyen el lehet helyezni anélkül, hogy a szalmát, jeget mindig meg kelljen bolygatni.

A jégverem mellett diszelgett a gazdakör büszkesége: a nemrég épült tejszövetkezeti épület.

— A községnek 300 körül áll a tehénállománya. Még nem valami kitünő tejelő és a tartás körül is vannak hibák. De átlagosan megadják az évi 2000 litert és akad 3000—3400 literes is. A tej egy részét persze elhasználja a család. Mert a tiszteletes úr mindig figyelmezteti őket, hogy nem kell azt a tejet a gyerekektől elvonni, nehogy elbetegeskedjenek a sovány koszt miatt. A borjunak is sok kell, kivált a kis bikának. De azért mégis marad annyi, hogy 7—800 liter kerül naponta mihozzánk. A szomszéd falukból is kapunk egy pár százat. Ezt aztán mindjárt lefölozzük és a sovány tejet a gazdáknak visszaadjuk. Akinek nem kell, az eladja annak, aki malacokat nevel rajta. Amikor a vaját nem lehet elég jól eladni, olyankor megolvasztjuk és el tesszük. A Regátban az ilyent elég jól tudjuk télen értékesíteni.

— Arra is gondolunk, hogy sajtgyártásra rendezkedünk be. Most még nincs közöttünk, aki ehhez ért. De majd lesz nemsokára.

Az én fiam a gazdasági akadémián tanul és ha azt elvégezte, kiküldöm valahova külföldre tejjgazdaságokba gyakorlatot szerezni. Ez persze, nem volna lehetséges, ha a szövetkezeti központ nem járna a kezemre, hogy a fiu ingyenes ellátásért dolgozhassék a dánoknál, vagy hollandusoknál. De azoknak van összeköttetésük és már meg is ígérték, hogy segítségünkre lesznek. Most is Németországban van egy falubeli fiu egy kis gazdacsaládnál egyévi gyakorlaton. Azt is ők járták ki, hogy odakerülhessen.

— Az új téli gazdasági iskolákba is be fog iratkozni két falunkbeli, — szolt közbe a barátom. —

Viszsaérkeztünk a gazdakör utcai főépületéhez, ahonnan kiindultunk volt. Az értekezlet ideje közeledett. Már voltak is egynehányan a nagyteremben. Mások az olvasóteremben nézegették a lapokat.

Még volt annyi idő, hogy megmutathatták nekem ezeket a helyiségeket is.

Az olvasóteremben két nagy szekrény állott a könyvek elhelyezésére. Több, mint ezer kötet volt bennük, de nem csupa gazdasági művek, hanem szépirodalmi, történelmi és természettudományi munkák is. A berendezés nagy asztalokból, székekből és lámpákból állott. Az elnök szinte szégyenkezve szabadkozott, hogy még nem tudták a községet villanyos világítással ellátni és még mindig ezekkel a petróleumlámpákkal kell kinlódniok. A falakat nagy írók és más híres emberek arcképei díszítették. Emlékezem közülük Petőfi, Arany, Jókai, Tolstoj, Dickens, Liszt, Munkácsy képeire. Az asztalokon néhány napilap mellett ott volt a Magyar Népe több példány, a Gazda, a Mezőgazdasági Szemle és néhány szépirodalmi folyóirat is.

Az irodahelyiségben a különféle naplók és számtartási könyvek, a levelezés és egyéb iratok szép rendes polcokon voltak elhelyezve. A falakon Románia és a megye térképe, a község határának térképe és különféle kisérletekről rajzolt szemléltető ábrák voltak felakasztva. A nagy íróasztal fölött a szövetkezeti élet uttörőinek Raiffeisennek, Károlyi Sándor grófnak és másoknak képei foglalták el a diszhelyet.

A szemembe ötlött az íróasztalon egy nagyocskó könyv, amelyben nemrég dolgoztam. „Állatbiztosítás“ volt a címkéjére szép nagy betűkkel felírva.

— Hát ezt hogy csináljátok! — kérdeztem a barátomtól.

Nagyon egyszerűen. Egyfajta állatok gazdái összeállanak és megbecsülik minden állat értékét. Például van a faluban száz olyan gazda, akinek összesen százötven tehenük van. Ebből ötvenet ötezer, ötvenet négyezer, ötvenet háromezer leire becsülnék. Az összes értéke a teheneknek hatszázezer lei. Már most minden gazda befizeti a teheni becsértékének két százalékát. Begyülik tehát tizenkétezer lei. Ezt elhelyezzük a hitelszövetkezetnél betéti könyvre. Amikor egy tehén elhull, akkor becsértékét a gazdájának kifizetjük, a többiek pedig biztosított állataik becsértékének arányában befizetik a kiadott összeget. Kényszervágások esetén a húsert befolyt pénz összegével kevesebbet kell a gazdáknak pótolniok. De a kényszervágást és a hus és a bőr értékesítését a biztosító csoport végezteti a közös számlára. Ugyanigy csinálják a lovakkal is. A tenyészállatok biztosítását is így házilag intézzük.

— De mi lesz, ha valaki nem fizeti be elhulláskor a rá eső összeget? — kíváncsiskodtam.

— Két nap alatt be kell fizetnie, máskülönben kimarad a biztosítottak közül és ha kára van, azt senki sem téríti meg. Már hat éve áll fenn ez a rendszer, de még eddig alig volt egynehány eset, amikor valaki a díj nem fizetése miatt maradt ki a tagok közül. Ez nem is csoda, mert a mi falunkban 5—600 tehen van és ebből már 400-at biztosítottak. Elhullás esetén minden biztosított tehen után csak 10—15 leit kell fizetni. Igaz, hogy majd-

nem minden hónapban előfordul egy-két elhullás. De mindnyájan látják, hogy milyen jól esik annak a károsultnak, ha megkapja a pénzt és a következő hetipiacon már új tehenet vásárolhat. És szívesen fizetnek.

Az irodahelyiség egyik sarkában különféle vizsgálatokhoz szükséges felszerelés volt elhelyezve. Egy nagy csirázató, 72 minta befogadására. Most éppen buzaminták csirázak benne. Egy hektolitersúly meghatározó. Oszályozó rosta a szemnagyság megállapítására. Egy finomabb és egy nagyobb súlyokra szabott mérleg. Egy faliszekrényben a faluban előfordult állati kártevőket tartották bor-szeszben. Ugyanott gabonaminták és tengerisövények is voltak felsorakoztatva.

Nem fért a fejembe, hogy mindezt a sok épületet, gépet, felszerelést hogyan tudta ez a jómódu, de mégis csak szerény gazdanépességű falu előteremteni.

— Nem varázsolódott ez elő máról holnapra — magyarázta a barátom. Már a háboru előtt jó egypár évvel fogtunk hozzá. Ez szerencse, mert akkor még mindenki tehetősebb volt. A telket a Pekri-család ajándékozta a gazdakörnek. Az építéseket házilag végeztük. Téglát égettünk. A fuvarozásokat a gazdák ingyen vállalták. Fánk volt az urbéres erdőben. A háboru előtt készen állott már a főépület. Csak a nagytermet építettük hozzá később, huszonötben, egy jó termés után. Megvolt az istálló és a magtár is. A gépszint

huszonhatban építettük, amikor a cséplőgépeket megszereztük. A tejszövetkezeti épület huszonkilencben került fedél alá. Most van még százhatvanezer lei adósságunk a gépeken és kétszázezer körül az épületeken. A gépek maguk törlesztik az adósságot. A tejszövetkezet külön számlán kezeli, intézi a tejüzem adósságának a törlesztését. A tenyészállattartást az állattartó gazdák községi adójából átutalt összegekből fedezzük. Így magának a gazdakörnek már csak negyvenezer lei körüli adóssága marad. Ennek a törlesztésére és a rendes folyókiadásokra kell egy évben 60—70.000 lei. Beveszünk a gépszin használati díjaiból, a gabonatisztító és csávázó gépek után, jégveremhasználatért és más apróságokból körülbelül 10.000 leit. A tagdíj 400 lei, huszholdasnál nagyobb gazdák ötszázat, negyvennél nagyobbak hatszázat fizetnek. Ötvenholdasnál nagyobb gazda a vömmel együtt csak kettő van a faluban, ezek 1000 leit fizetnek. A faluban 600 házsám van, a lakosság száma 2300 lélek körüli. Ezek közül százötven tagunk van, akiktől 70.000 lei körül folyik be tagdíjakban. Van ezenkívül harminc szomszéd községekbeli tagunk is. Azok csak fél tagdíjat fizetnek. Így a bevételek összege évente mintegy 80—90.000 lei, amiből a 60—70.000 lei kiadás levonása után 20.000 lei körül marad fölösleg. Ezt meggyújtjuk a hitel-szövetkezetnél, hogy a jövőre tervezett befektetésekre fedezetet teremtsünk.

Hik okozzák a búzaszemek megrepedését?

A mai újfajta cséplőgépek, melyek működése a régiékkal szemben tényleg sokkal célszerűbb és gazdaságosabb, — minden előnyük mellett hátránnyal is járnak. E gépek dobja nagy percekénti fordulatszámmal dolgozik s eközben megsérti a búzaszemek egy részét, ami abban nyilvánul, hogy a szemek külső felületén egy, szabad szemmel nem is látható finom repedés keletkezik.

A búzaszemek repedését mégis korompenészszerű penészfungus okozhatja. Ez a gombafertőzés főleg esős években s különösen akkor lép fel, ha az érett gabona tulsokáig áll még lábon.

A kalászatok fekete foltok lepik el, sőt ha a fertőzés nagyobb, úgy a magvakat is.

Ebből a két okból következik be a búzaszemek repedése, ami a gazdát a vetőmagvak csávázásának pillanatában kezdi érdekelni. Ugyanis, aki még mindig rézgáliccal, nedvesen csáváz, annak a gazdának mázsánsként legkevesebb 15—20 kg.-mal kell a vetőmagmennyiséget megpótolnia, mert a gálic az ilyen magvak csiraképességét megöli. Már pedig ez a 15—20 kg. pótlás szerény számítás szerint is 50—60 lei tiszta veszteséget jelent. Ehez járul még a mázsánsként

szükséges kétkő körülbelül 8—9 lejes ára, tehát ezek szerint egy mázsa vetőmag csávázási költsége 60—70 lej s a termés mégis üszkös, mint például ebben az évben. Gazdáink egy része, aki nem akar a korral haladni, hanem egy helyben áll, még ma is a nehézkes, időrabló és ugyan-csak bizonytalan hatású nedves gálicos eljárást alkalmazza, holott a száraz pácolás Porzollal gyors, biztos hatású, dusabb termést ad s ezenfelül nem kell a vetőmagvakat megpótolni, mert a Porzol az ilyenek csiraképességét nem bántja. A 60 lejes gálicos csávázási költséggel szemben a porzolás mázsánsként 12—13 lejbe kerül.

Szőlősgazdák figyelmébe!

A szesz egyedárúságáról szóló törvény értelmében a bortermé-
leik be kell, hogy jelentsék a kö-
vetkező adatokat:

1. Mekkora a szőlő kiterjedése
akár tulajdonukat képezi, akár
pedig bérelik.

2. Be kell jelenteni, hogy a
szőlőben hány tőke direkttermő
van, vagy pedig mekkora terü-
let van direkttermő szőlővel be-
ültetve?

3. Az idei bormennyiséget és
a tavalyról megmaradt bor-
mennyiséget. A mennyiség be-
jelentésénél 10% eltérést enge-
délyeznek fel vagy lefele.

4. Az elküldött, vagy a kapott
must mennyisége. A bejelentést,
amely teljesen illeték- és költ-
ségmentes, három példányban
kell megtenni az illetékes köz-
ségházán a bor erjedéstől szá-
mitott tizenöt napon belül. A be-
jelentés igazolásul a községhá-
zán a T. jelzésű füzetből kisza-
rított igazolást adnak ki. A be-
jelentéseket legkésőbb december
1-ig minden körülmények között
meg kell tenni. A törvény intéz-
kedései szerint a rendelkezés el-
len vétőket 2000 től 20 ezer lejig
terjedő pénzbírsággal fogják
sújtani.

**Gyengébb lesz a kukorica-
termés, mint tavaly.**

A földművelésügyi minisz-
terhez beérkező jelentések sze-
rint az idei kukoricatermés
egyharmaddal kevesebb lesz,
mint a tavalyi volt. A gyenge
terméseredményt főképpen a
nyári szárazság okozta.

Tovább romlottak a szőlő-
termés kilátásai az Okiráltság-
ban.

Közöltük lapunkban, hogy
az Okiráltságban idén gyenge
szőlőtermés várható, mert a
tavaszi fagyok, a szőlőragya, a
jég és a szárazság sok kárt
tettek a szőlőkben. Az eddigi
bajokhoz hozzájárul, hogy a
száraz, őszi időjárás követke-

tében a szemek nagyrésze túl-
korán megérett és nincs a bo-
gyókban kellő mennyiségű
nedvességtartalom.

**Nem lesz kukorica-kivitel
Magyarország felé.**

Magyarország csaknem min-
den évben nagyobb mennyisé-
gű kukoricát vásárolt Romá-
niában. Folyó évben Magyar-
országon jól sikerült a kuko-
ricatermés és így nincs szük-
sége romániai kukoricára. Et-
től eltekintve, Románia nem is
tudna idén szállítani, mert ez-
évi kukorica-termése gyengén
sikerült.

**Megszűnt teljesen a gabona-
kivitel.**

A frank értékesökkenése kö-
vetkeztében a gabonakereske-
dők nem szállítanak külföldre.
Amíg a Nemzeti Bank és a

kormány, a frank értékesök-
kenésével kapcsolatban, nem
rendezi a kivitel kérdését, a
buzakivitel teljesen szünetelni
fog.

Emelkedik a buza ára.

Galat-ban egy vagon buza
ára 50 ezer lejre emelkedett.
Drágítja a buza árát, hogy a
gazdák a kukoricatöréssel van-
nak elfoglalva és így nem
szállítanak buzát.

Áremelkedés a Banat-i piacon.

A Banat-i gabonapiacon az
árak emelkednek. A buza má-
zsánként elérte a 400 lej fölötti
árát. A gabonaárak a követ-
kezők:

Buza 435, kukorica 300, zab
260, takarmányárpa 260, sör-
árpa 290, napraforgómag 380
lej mázsánként.

A Magyar Népet terjeszteni
magyar kötelesség!

**Mindig jobb volt haladni,
mint egy helyben maradni.
Halad az, ki porzolozik
s szép termést arat,
marad a kékkövező,
kinél üszög s pénzkár marad.**

Minden utánzatot utasítsunk vissza, csak valódi
PORZOL-t használjunk. Követeljük minden vas-
fűszer s mezőgazdasági szaküzletben, hogy eredeti
PORZOL-t adjanak.

Mulandó

A kis aranygyűrű.

Egy éltés pár nyomorban élt,
S minden mi drága volt,
Sok ünneplős butordarab
Zálogba vándorolt.

Kedves emlékek mind ahány,
Mi zálogházba tért,
S mindannyiszor könnyük szakadt,
Akár egy gyermekért.

Kifosztott, üres a lakás,
Oly szomorú, sivár,
Es mit zálogba tegyenek,
Nincs semmi, semmi már.

De mégis, mégis a nyomor
Valamit meghagyott,
Egy ócska kis aranygyűrű,
A kézen ott ragyog.

Piciny gyűrű. Édes napok,
Egyetlen záloga.
Hamar elmúltak s vissza már
Nem térnek ám soha!

A kis gyűrűtől válni kell
Es úgy fáj ez nekik:
Legszébb, legédesebb örömiük
Emlékét temetik.

De szól az éhség és szava
Parancsoló, kemény
S a kis gyűrű is szomorún
A zálogházba mén . . .

A kis lakásnak asztalán,
Miként sok év előtt,
Ismét friss sült és drága bor,
Jó tészta és befőtt.

Vasárnap van s mint egykoron
Ott párolog az ebéd,
De az öreg pár szótalan,
Arcuk komor, setét.

Négetik egymást untalan,
De hozzá egy se nyúl.
Csak ülnek ott, mint két szobor,
Oly mozdulatlanul.

Mindkettőt mintha fojtaná
Valami durva kéz
S a vén pár arcán könny pereg,
Amint egymásra néz.

Úgy érzik, hogy a kis gyűrű
Vádolva így susog:
Mért adtatok el engemet,
Ti vén hálátlanok!

Fölkelnék éten, szótalan,
Csak könnyük foly sűrűn —
Hogy is lehet búsulni úgy
Egy kis aranygyűrűn!

Feleki Sándor.

Jégember.

Vihar ment keresztül a városon s a jég
szív ömlött, hogy az ablakokat beverte.

Mindenki meg volt rémülve, nem az ab-
lakokért, hiszen az üvegest se szívesen fizeti
az ember, de a mezőért, a vetésért.

Ahogy a vihar elállt, rögtön kocsiba fo-
gattak a gazdák s mentek a pusztákra, utána-
nézni, mi maradt.

Az ezredes is kiment. Mióta nyugdíjban,
a helyett, hogy élne a szép nyugdíjból, bor-
zasztó gondot vett a nyakába, gazdálkodik.

Megállott a kocsi a nagy tábla búza vé-
gén. A szép, fiatal búza a földön feküdt, nagy
táblákban, mintha vizár rohant volna keresz-
tül rajta, de jégnek nem látszott nyoma. Bo-
rusan nézte az ezredes, hogy megvan a kár.

Lehajolt, felemelt néhány szálát, mintha
a bálban az elalélt hölgyeket vigasztalná, de
ki győzne felemelni annyi rengeteg szálát.
Csak a napsugár. Az talán segít.

Arra ballagott Penyige Kulacs Márton,
akitől ezt a darab földet bérel. Nem sok öröm
van benne. Kedvetlenül várta, míg a közelébe
ér a gazda. Mért jön! Részvétét kifejezni. Hi-
szen van rá oka, az övé a föld, a bérlő a
munka, az övé a hatalom és dicsőség, a bérlő
a kár. Bizonyára azt akarja kiélvezni, gon-
dolta magában az ezredes.

— Jó reggelt, méltóságos uram, — kö-
szönt — egészségére az éccakai nyugodalmat,
ha volt.

— Mikor volt az már Kulacs bátyám! —
mondta az ezredes.

Kezet fogtak.

fejfájás ellen Bebetvás parasztilla!

— Hát bizony, bizony, — szólalt Kulacs uram. — Kuruc idők méltósága. Mondta a kedves feleségem is . . .

Igy eltűnődtek az istenitéleten, aminek a nyomát lehet látni a tágas nagy mezőn.

— Fele termés oda, — mondta az ezredes.

— Nem a, méltóságos uram. Jó az Isten, nem lesz itt semmi baj.

— Gondolja Kulacs uram!

— Hogyne gondolnám. De még jó is, ha jól felgondoljuk a dolgot. Nem árt az, aratás előtt egy kis pénzmag.

— Hogy gondolja!

— Hát kérem, méltósága, ki kell hivatni a jégember.

Az ezredes elgondolkozott.

— A jégkárbecslőt!

— Azt.

— De hiszen itt nem volt jég.

— Dehogy nem volt. Tessék csak lekucorodni.

Ezzel leguggolt s kezdte mutogatni, hogy itt is megütötte a buza szárát a jég, meg ott is.

Azzal feláll, újra tovább ment.

— Tessék csak lekucorodni.

Ujra leguggoltak. Ujra mutogatta, hogy lám, ennek a búzának a szárát is eltörte a jég, meg azét is.

Igy cipelte tovább az ezredest s egyre mondta:

— Tessék csak lekucorodni.

— Nem kucorgok én, Kulacs bátyám. Nincs ennek semmi értelme. Nem tudom én

ezt belebeszélni a jégemberbe, nem hiszi az nekem el.

— Tessék csak idebizni. Majd én megmutogatom neki . . . Mert kérem az úgy van, hogyha csak harminc percentes kárt állapít is meg, az is jó. De az a fő, hogy hamar, mert ha feláll a buzaszára, akkor aztán késő.

— Nem ér az semmit, mert nem lehet a buzatáblát szálinként megvizsgálni.

— Tessék csak idebizni, majd megvizsgálom én neki.

Az ezredes nevetett.

— Jól van, öregem, ha maga vállalja, de én nem akarok akkor itt lenni.

— Ejnye méltóságos uram, de kicsinyhitű. Mondom, hogy tessék neki fogatot adni, hogy még délután kigyűjjön, a többit meg csak tessék idebizni.

Az ezredest nagyon mulattatta a dolog, már csak a hecc kedvéért is, hadd jöjjön hát ki az a jégember. Beküldte érte a kocsit s levélben elpanaszkodván a kárát, sürgősen kihivatta a biztosító megbizottját jégkárbecsleni.

Az meg is jött ebéd után. Ő azonban nem ment elébe, hanem elmaradt a tanya végén s rábizta Penyige Kulacs Mártonra, hogy kísérje a jégembert. Mulatott aztán rajta, hogy az öreg fáradhatatlanul hurcolta a jégembert és az egész rettenetes nagy táblán százszor lekucorogtatta.

A jégkárbecslő a végén elunta a dolgot, elköszönt, a kocsival visszament a városba.

Az ezredes másnap a piacon sétált, mert hetivásár volt s a gazda ilyenkor, aratás előtt, nem mulasztja el, hogy a sokadalomban körül ne nézzen, s ne tájékozódjon az árak felől.

Egyszer csak szembetalálkozik a „jégember“-rel. Már messziről mosolyogtak egymásra. Mondja a jégkárbecslő, hogy tegnap kint volt a tanyán, megbecsülte a kárt s örömmel jelentette, hogy rá való tekintettel nyolc százalékos kárt állapított meg.

— De fene fifikus ember ez a megbizott gazda, — mondta s esóválta a fejét.

Az ezredes halálos komolyan nézett rá s csak annyit mondott:

— Nagyon becsületes ember.

— Ahogy ő gondolja a becsületes, — mosolygott a jégember s elbucsztak.

Alig megy az ezredes tovább, szembe van a Penyige Kulacs uram.

— Jó reggelt, méltóságos uram, egészségre az éccakai nyugodalmat, ha volt.

— Hát mi ujság, Kulacs uram!

— Láttam, hogy a méltóságos ur a jégberrel beszélt.

— Hát igen, valami kárt megállapított.

— Hát mit mondtam?

— Hunyorított.

— Méltóságos uram... Mit mondott a jégber!... Rólam!...

Az ezredes nevetett.

— Mondta, hogy gazember vagyok! — mondta Penyige Kulacs Márton.

— Nem, azt nem mondta.

— Kár. Sajnálom.

— Mért?

— Mert nekem mondta. De nagyon kuru mondta. Mondta is a kedves feleségem, hogy pereljem be. Jó pénzt lehetne srófolni...

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri,
hogyan
kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZÉNY
oldal, hát, gerincz, szűrás
szaggatás és keresztcsont
fajdalom?

Mikor a csodás hatású
Spongilia
FAJDALOMŰZŐ CSÚZ ÉS KÖSZÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRAOOLEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség • ODORHEIU •

De ha csak négy szemközt mondta, akkor nem lehet beperelni... Hanem ha a méltóságos ur előtt is mondta volna, akkor nagyon szépen be lehetne ágyazni. *Móricz Zsigmond.*

Állatok Adomái

ros kísérlet céljaira ajánlotta fel életét egy fegyenc.

Az Amerika-i Sing-Sing fegyverben évtizedek óta fogoly Erikson nevű rabló. Súlyos betegsége miatt életfogytiglani fegyházban tartották. Most felajánlotta, hogy rendelkezésére állítsák életét egy tudós, aki a tüdőbaj gyógyításával foglalkozik. Erikson már el is utazott az orvos kísérleti intézetébe, ahol a legveszedelmesebb kísérleteket fogják rajta végrehajtani. A kísérletek után, ha életben marad, visszanyeri szabadságát.

Angol testőrök öröme.

Az angol királyi testőrség VI. György király uralma alatt szakállt kellett viselniük. Az új király, VIII. Eduárd megengedte a testőröknek, hogy ezután ne viseljenek

szakállt. A király rendelete általános örömet keltett a testőrök körében, mert a szakáll viselése nagyon kellemetlen volt.

Vitorlás taliga.

A távol keleten a legnagyobb terhek hordását is emberek végzik. Különösen kikötőkben, városokban alig lehet teherhordó állatokat és állati járműveket látni, mert a legnagyobb terheket is emberek cipelik, vagy a hátukon, vagy pedig járműveken. A terhek hordásának és szállításának megkönnyítésére sok leleményes dolgot találtak ki a távol kelet teherhordói. A kínai teherhordók például az egykerekes taligán úgy szállítják a terhet, hogy annak súlypontja nem az ember felé esik, hanem a kereken túl. Azáltal eléri azt, hogy a teher súlya nem nehezedik az ember vállára, vagy kezére. Így a teher taszítása sokkal könnyebbé válik. Hogy

mégjobban megkönnyítsék a teher szállítását, a taligákra kis árbócot építenek és arra vitorlát feszítenek ki. Szeles időben a vitorlás taliga nagyon könnyen taszitható, mert a szél sokat segít az ember munkáján.

Miklós cár gyilkosainak végzete.

II. Miklós cár és családjának kivégzését öt ember hajtotta végre. Az öt gyilkos közül Biélogradov megőrült Svendfov néhány évvel a gyilkosság után súlyos betegségben halt meg. Halálos ágyán újra meg újra látta áldozatának arcát. Miedsriedvied-et az orosz hatóságok már egy évvel a gyilkosság elkövetése után agyonlőtték. Vojkov varsói nagykövet lett és ott 1927-ben ismeretlen merénylő forgópisztollyal meggyilkolta. A cár család utolsó hőhéra, Vladimir Jakovlev, néhány héttel ezelőtt autóbaleset alkalmával elevenen elégett.

Üvegházak a londoni kiállításon.

A Londonban megtartott építőipari kiállításon ujszerű üvegtéglákat mutattak be. Az üvegtéglák a rendesnél sokkal erősebb üvegből készülnek, nagyon könnyűek, mert belsejük üres. Az üvegtéglák segítségével nagyon egészséges házakat lehet építeni, mert az üveg semmi nedvességet nem szív fel és nem enged át. A londoni kiállításon több üvegház mintát mutattak be. Szakértők megállapítása szerint az üvegtéglá rövidesen be fog vonulni a leghasználatosabb építőanyagok közé.

Ujabb ostrom a világ legmagasabb hegye ellen.

A világ legmagasabb hegyének, a Himalájának csúcsára eddig még nem sikerült embernek feljutnia. A németek most hegymászókból álló csoportot szerveztek és újabb ostromra indulnak a kilenc kilométer magas hegy óriás ellen.

Korfui lányok bánata.

György, görög király látogatást tett a Korfu szigetén levő Edessa városban. A királyt fehér ruhás lányok fogadták és amikor a király megköszönve a figyelmet, tovább akart menni, egy lány az uralkodó elé állott és a leánytársai nevében arra kérte a királyt, hogy szerezzen az edessai leányoknak jólegényt. A leány elmondotta, hogy a városban nincs házasodó korban levő fiatal ember.

A király jót mulatott az estén, hogy őt tulajdonképpen házasságközvetítésre kérték fel és megígérte, hogy egy gyalogezredet fog a városba helyezni.

Nem váltak be a golyóálló mellények.

Az amerikai rendőrség foglalkozott először a gondolattal, hogy a rendőrséget golyónak ellenálló mellénnyel látja el. Az első mellények ed is készültek, próba alkalmával azonban bebizonyosodott, hogy nem válnak be. A golyó ugyanis megrepeszti a mellényeket és a testbe jutó repeszdarabok nagyobb sebesülést okoznak, mint a golyó okozott volna.

Amilyen a betegség, olyan a fizetség!

Az orvos így szól a beteghez: — Ön apjától örökölte a betegséget.

— Akkor a számlát küldje édesapámhoz, én nem fizetek semmit.

DOMBRIA Szövészet
Ciuj, Strada Jorga 21.

Átadja szövészetét olyan egyénnek aki a valódi **Homespun**

nívóját emeli és ezen a metoduson tovább fejleszti. — Ötszázezer leig garanciát adok, vagy társul maradok fele értékkel az üzemben. ☉

TANÁCSADÁS

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 25 lej, (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

G. F. Kosárfonásra alkalmas fűz-főle nagyon sok van. Csak bevált fajtákkal kísérletezzék. Minden jobb faiskolában kaphat olcsón fűz-dugványokat. Jól bevált a fűzek közül a mandula-fűz, a babor-fűz és az aranyfűz. Ujabbán az amerikai és kaspi fűzfát is ültetik. Mi a vörös- és arany-fűzet ajánljuk.

L. I. Oltóviaszot házilag a következő módon készíthet: 120 gramm felolvasztott sárga viaszhoz öntsön 60 gramm vastag terpentint. Ha az anyag jól összevegyült, egy borospohányi lenolajat kell hozzá önteni. Ezután a kész oltóviaszot hideg vízzel teljesen át kell gyúrni és jól záró dobozba kell tenni.

Sz. P. Târguşor. Gyapjuszövetekből a zsirfoltot többféle módon lehet kivenni. A leggyorsabb és házilag könnyen alkalmazható eljárásokat az alábbiakban közöljük. Gyapjuszövetből készült rongy-gombolyagot egy rész szalmiákszesz és 8 rész víz elegyével itatunk át. Az eleggyel átitatott rongy-gombolyaggal addig dörzsöljük a zsirfoltot, amíg eltűnik. A rongy-gombolyag lehetőleg olyan színű legyen, mint a tisztítandó szövet.

Legszerencsésebb az

„AURORA” sorsjegy

Főelárusítás:

Kereskedelmi Hitelbank Részv.-Társ. Ciuj

Piata Unirii 20.

A másik eljárás a következő: az eltüntetendő foltot benzinnel alaposan meglocsoljuk és többszörösen összehajtott itatópapírral teszünk a foltra. Ezután megmelegített vasalóval, amelyben szén vagy égőrészek nincsenek, megvasaljuk az itatópapíron keresztül.

A harmadik eljárás szerint egyes gyapjuszövetekből úgy átvonjuk el a zsírfoltokat, hogy benzint magnézia porral szilárd réppé gyurunk. A pépet rendszeresen felkenjük a foltra, majd itatópapírral teszünk rá. Ezután szilárdan lenyomtatjuk és ha a pép már száraz, nem nagyon forró vasalóval, amelyben nem szabad tüzes vagy égő részeknek lenni, megvasaljuk. Vasalás

után a pépet veregetéssel és keféléssel távolítjuk el a foltról.

Az Ön esetében elgondolásunk szerint a legjobban a második vagy harmadik módszer válik be, nehogy a fekete szövet a szalmiákszesszel való kezelés következtében kifakuljon.

L. I. A különböző gyümölcsféléből a következő mustmennyiségeket lehet nyerni: 100 kilo gyümölcsre vonatkoztatva a szőlőléből 70—80 liter must lesz. Az almából 55—65. A körtéből 60—70. A veresszőlőléből 65—75 liter mustot nyerünk. A mustnyereség mennyisége nagymértékben függ az alkalmazott sajtolás minőségétől és függ a gyümölcs nedvességtartalmától.

G. Z. Ha fertőző betegség után kezdett haja hullani, nincs ok aggodalomra, megint ki fog nőni. Ön ugyanis még fiatal és legalább 10—15 év fog eltelni addig, amíg (ha ugyan természete olyan) az öregkori hajhullás megkezdődik.

Az elektromos rendőrkutya. Egy zseniális mérnök nagyszerű találmányáról, az elektromos rendőrkutyáról pompás cikket közöl a *Tolnai Világlapja* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül, számos remek cikket, riportot és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

BCU Cluj / University Library Cluj

LOTERIA DE STAT

45000 nyeremény

közte 2 drb. 6 milliós

2 drb. 2 milliós

16 drb. 1 milliós lesz kisorsolva az

Oktober 15.-iki húzáson mintegy

212,000.000 Lei értékben.

Biztosan nyer, ha egy kis szerencséje van és sorsjegyet vesz a IV. osztály húzására.

SZERKESZTŐI FELHÍVÁS

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

F. L. Sabed, M. S. Zaul de Campie, G. M. Pacureni, K. Gy. Arad-Gai, G. I. Caraseu, T. K. Gy. Suat, R. P. I. Inucu, Cs. I. Galesti, V. A. Tarcesti.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Az ősz folyamán úgy a gazdáknak, mint a többi előfizetőinknek inkább van pénzbevételük, mint nyáron, ezért ismét kiküldtük megbizottainkat különböző vidékekre, hogy a hátrálékos díjakat beszedjék. Jelenleg a következő megyékben levő előfizetőinket keresik fel kiküldöttjeink: Ciuc, Treiscaune, Murás és Sălaj. Azért jelezzük előre jövetelüket, hogy a hátrálékosok addig igyekezzenek a pénzt összeszedni s ha megbizottunk felkeresi őket, a díjat szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki. A többi megyékben levő hátrálékosokat is felkeresik később s erről szintén értesítjük lapunkban olvasóinkat.

A hátrálékosokat egyébként fokozatosan felszólítjuk a lap-példányukhoz mellékelt postautalványon s akiket így felszólítottunk, az utalvány felhasználásával küldjék be az ott feltüntetett hátrálékokat.

K. L. P. Iernuteni. A 6601 számú számla szerint a „Gazd tudomány” e. könyv ára és a portó rendezve volt. A 15 lejt a posta számította fel s kérjük ott érdeklődni, hogy azt milyen címen vételezték be Öntől.

Cs. E. Beküldött verseit nem használhatjuk. Időszerű, érdekes cikkeket szívesen közlünk, tessék próbát tenni.

Ny. T. Gondolat van versében, de annak kifejezése nem eléggé költői.

M. G. Három verse közül a *Hazavágyom* címűben sikerült részletek vannak, de közlésre ez sem alkalmas.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. L. Pancota 860

(lev lapja szerint könyvelve), H. J.-né Satu-Mare 226 (ebből 126 lei hirdetésért, 80 lei könyvért és 20 lei előfizetése javára írva), M. J. Ghirisa 155, ifj. B. J. Ludoven 155, B. J. Acas 155, H. E. Socaciu 155, Dr. V. J. Tinca 155, Hitelszöv. Gheorgheni 155, T. A. Mocrea 155, S. I. Ghilvaci 300, B. L. Tamasda 155, N. Z. Padureni 155, T. S. Sacneni 155, S. P. Targusor 175, D. J. Gy. Frumoasa 155, ifj. K. G. Petru Rares 155, özv. B. P.-né Oena Sibiului 155, id. Sz. Zs. Erei 100, Gazdakör Tarlungeni 155, A. S. Abramut 155, N. E. Erei 155, B. I. Beius 155, I. A. Berindan 155, V. F. Ratesti 305, B. F. Valcani 150, ifj. G. P. Arad-Gai 143 lei.

A szerkesztőért felelt

GYALLAY DOMOKOS

Ha sikert akarsz elérni,
central hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 29 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

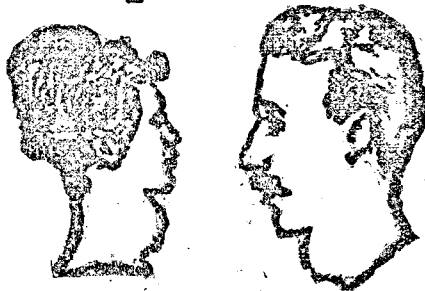
Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureș, Str. Calarașilor No. 19.

Iszákosok családjai! Segítség iszákosság ellen! Tegyen kísérletet és forduljon ingyen és bizalmasan felvilágosításért a Dr. Odor „Mária” gyógyszertárhoz Carani, jud. Timiș-Torontal.

Egyszerű, jól főzni tudó magyar asszonyt 15–16 éves lányával keresek vidékre szerény igényekkel. Horváth Jánosné, Satu-Mare, Str. Mihai Viteazul No. 41.

Új boroshordók eladásra rakláron, ötszázfól ezer liternyi nagyságuk, Dr. Kelety Bélánál Medias.

Golyva, puffadt nyak

a főmirigy megbetegedésének a tünete, amelyet idejekorán kell gyógykezeltetni, mert ellenkező esetben ezen fontos szerv mérregmentesítő működése mindjobban megakasztódik és kellemetlen, sőt igen gyakran fenyegető tünetek lépnek fel.

Az orvosi tudomány teljes határozottsággal állapította meg, hogy jód-tartalmú sók a golyva különböző alakjaira különösen hatással vannak. Nagyszámú betegek megállapították, hogy az általunk ajánlott és nagyon egyszerű

házi ivókúra

szenvédésüket gyorsan és teljesen ártalmatlanul csökkentette. Mindenki, aki golyva, puffadt nyak vagy mirigydagasztásban szenved, kérjen tőlünk egy füzetet, amelyet bárkinek

teljesen ingyen

megküldünk. Egy levelezőlap elegendő — Cim:

Ernst Pasternack, Berlin S. O. Michaelkirchplatz No. 13. Abteihweg P. 194

Harminc százalékkal csökkentették a francia pénz értékét.

Európa politikai zavarai, fegyveres harcai hatalmi ellentétei éppen elég izgalmat okoznak, a külső politika irányítóinak. Legutóbb gazdasági téren is izgalmas események történtek. A franciák pénzének, a franknak az értékét harminc százalékkal csökkentették. Ennek a lépésnek az okát gazdasági szakértők abban látják, hogy a Blum kormány a munkabéreket túlzott mértékben emelte, a pénz értékét tehát csökkentenie kellett, hogy az egyensúly helyre álljon. A francia példát Svájc és Hollandia is követték, ezekben az országokban is kisebb értéket szabtak meg a pénz számára. Franciaország az értékcsökkentés veszedelmes következményeit azzal igyekezett megelőzni, hogy az angol és amerikai kormánnyal előzetesen megállapodott a rendezés elfogadására nézve. Kérdés azonban, hogy a frank áresése hogyan fogja befolyásolni azoknak az országoknak a helyzetét, amelyek pénzügyileg Franciaországhoz vannak kötve. A lej sorsát közelről érinti a franciák pénzügyi intézkedése. Képünk a francia kormányfőket ábrázolja, akik a mérész műveletet végrehajtották. Balról előtérben Blum miniszterelnök.

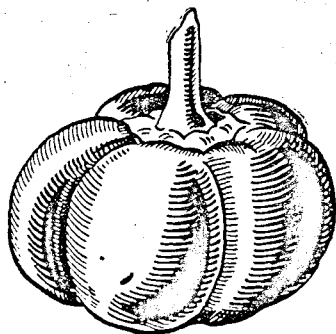

Francia államférfiak, balról Blum miniszterelnök, a francia frank értékleszállítását tárgyalják.

Tanuld meg!

A paradicsom-paprika, mint gyógyszer.

A császárszemlye formájú paradicsom-paprika általánosan kedvelt zöldség. Nyersen nagyon sokan fogyasztják hideg ételek mellé. Nagy előnye, hogy nem csipős, sőt annyira édes, hogy kis gyermekek is kedvelik eszik.

A paradicsom-paprika azonban nemcsak kitűnő eledel, hanem gyógyszer is. Általánosan ismeretes, hogy Szent-Györgyi Albert magyar tudós vizsgálataiból kiderült, miszerint a sárguló vagy vörös paprikában igen értékes C vitamin tartalom van. Ez a vitamin általános hatással van a szervezetre, megerősíti, betegségekkel szemben ellenállóvá teszi és sok betegségnek egyetlen gyógyszere. A régi időkben különösen rettegett betegség volt a hajósok körében a skorbut, vagy súly betegség, ennek

legbiztosabb ellenszere a paprikából készített C vitamin.

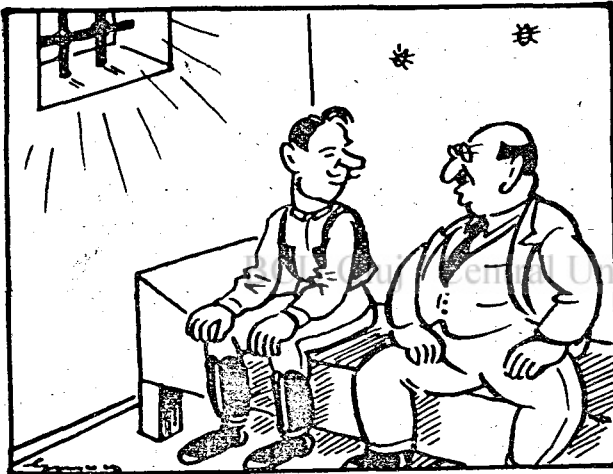
Magyarországon a falusi nép körében régóta használják a pirosra érett paradicsom paprikát bélbajok ellen. A falusi nép gyógyító eljárását orvosok vizsgálták meg és arra a meglepő felfedezésre jutottak, hogy idült bélbajoknál a paradicsom-paprika valóban gyógyulást eredményez. Megállapították azt is, hogy a tuberkulózis alapon fellépő bélbántalmaknál kitűnően beválik a paradicsom-paprika és néhány heti paprika gyógy mód után a beteg állapotában lényeges könnyebbség következik be. A paradicsom paprikának ez a kitűnő gyógyhatása nemcsak a benne levő C vitaminnak tulajdonítható, hanem bizonyos szerves savaknak, amelyek nagy mennyiségben fejlődnek az érő paprikában.

A paradicsom-paprikát tehát meg kell becsülni és igyekezzék mindenki ellátni magát sok paradicsom-paprikával, hogy egészen a tél kezdetéig, sőt télen is adhassa az ételek mellé. A paradicsom-paprika és általában minden paprika nagyon jól eltartható pincében száraz homokba rakva. Az eltevésnél arra kell vigyázni, hogy a paprikák ne érjenek egymáshoz, hanem legalább egy-két ujjnyi homok legyen közöttük.

A paradicsom-paprika így az alma után a második természetes gyógyszer, amelyet nagy sikerrel lehet alkalmazni béluhurut esetén. Vigyázni kell természetesen arra, hogy a paprika husa egészséges, kemény legyen mert ha meglágyult és elnyálkásodik, nem lehet gyógyszerül használni, hanem igen súlyos emésztési zavarokat okoz.

Reggel szürke, az est setét,
Érzed az ősz lehelletét.
Olvassad a Magyar Népet,
S nem érzed a setétséget.

Dutyiban.

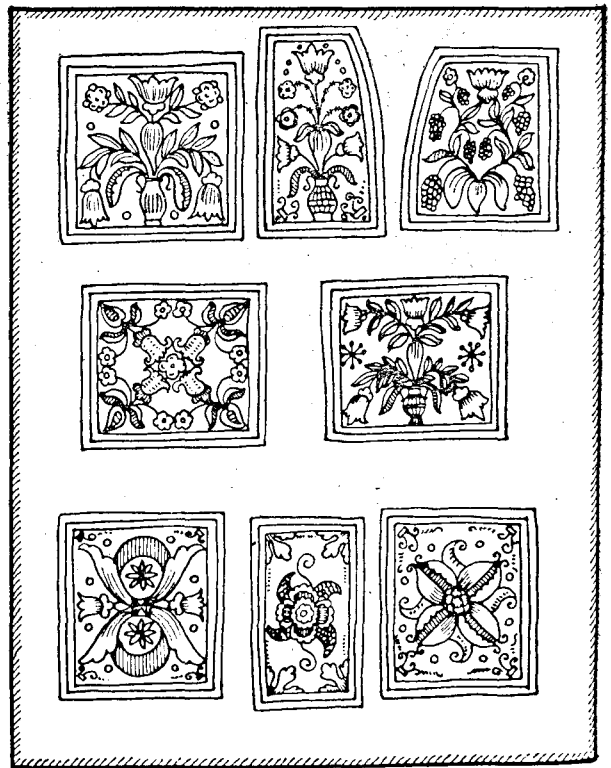

- Maga miért került ide?
— Én a bor miatt. Kissé becsiptem és megvertem a barátomat. — Hát maga miért van itt?
— Én a víz miatt.
— Hogy lehet a víz miatt fogságba kerülni?
— Borkereskedő vagyok, kérem.

A magyar díszítés alapformái.

Érdekes díszítéseket kapunk a templomok fából készült mennyezetén és kórus deszkáin. Szegényebb községekben nem jutott pénz a drágább kőből készült íves boltozásra, vagy amikor a templomot kibővítették, rendszerint költségkimézés szempontjából laposan, mennyezeten zárták le a felső részét gerendákkal és ezt deszkákkal borították be. Hogy ne legyen unalmas, egyforma sima felületrészekre, négyszögekre, vagy ha a befedés úgy kívánta, egyenes

görbe vonalokból összeállított formákra osztották és ezeket töltötték ki a legváltozatosabb díszítésekkel. Általában kevés díszítő elemet használnak, de olyan izléssel csoportosítják, hogy a legváltozatosabb, igen gazdag hatású díszítések keletkeznek. Természetes és leegyszerűsített (stilizált) formák váltakoznak egészen ujszerű formákkal, melyeket a nyugatról jött, ugynevezett megújulás (reneszánsz) teremlett meg. Innen van ezeknek a díszeknek közvetlensége, változatossága.

Olvassátok a „KELETI UJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!